

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน มีความจำเป็นต่อคนไทยมาก เนื่องจากการลงทุนทางธุรกิจของชาวต่างประเทศเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนธุรกิจการท่องเที่ยวของชาวเอเชียและยุโรปส่งผลให้คนไทยต้องใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารถึงระดับอ่านออกเขียนได้มีความสามารถที่จะฟังและพูดได้ตอบได้ตามสมควรแก่วัย รัฐบาลมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงมีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไปเพื่อเตรียมความพร้อม ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับการสื่อสาร

ทักษะต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน บรรดาทักษะเหล่านี้ทักษะที่ประสบปัญหาชุกชากที่สุดสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ ทักษะการเขียนซึ่งถือเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนทุกท่านพยายามเร่งแก้ไขตลอดมาอย่างต่อเนื่องถึงกระนั้นผลการเรียนการสอนทักษะการเขียนจนถึงปัจจุบันก็ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำจะเห็นได้จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2537 ผลปรากฏว่าทักษะการเขียนมีสมรรถภาพต่ำสุดและต่ำกว่าเป้าหมายทุกอำเภอ ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้พบข้อบกพร่องของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการสะกดคำและการสร้างประโยค ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กระบวนการเขียน ของเฮวินส์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมระดมพลังสมอง และการอภิปรายผลปรากฏว่าการเขียนของ นักเรียนถูกต้อง และมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้น (ทิพาพร สุจารี, 2537, หน้า 131 – 132) ส่วนการอ่านในใจการฟัง และหลักเกณฑ์ทางภาษามีสมรรถภาพต่ำกว่าเป้าหมาย แต่ไม่ห่างเท่าการเขียนทักษะการพูดและอ่านออกเสียงมีคุณภาพสูงกว่าเป้าหมายเป็นส่วนใหญ่ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี, 2538, หน้า 248 – 259) และในระดับอุดมศึกษาจากการศึกษา วิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงพบข้อบกพร่องในการเขียนเครื่องหมายวรรคตอน มากที่สุด รองลงมาเป็นการใช้คำศัพท์ การสะกดคำ และการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ (พันทิพา เข้มทอง, 2534, หน้า 44 – 47)

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการสอนเขียนภาษาอังกฤษนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประสบปัญหาในทุกระดับชั้นไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งหากครูผู้สอนไม่เร่งแก้ไขแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อไปไม่รู้จบสิ้น และเป็นสาเหตุให้การสอนภาษาอังกฤษไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นการเขียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูผู้สอนและตัวนักเรียนเองต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศสามารถนำไปใช้ในสภาพจริงนอกห้องเรียนได้ต่างจากการเรียนทักษะการพูดซึ่งนักเรียนจะใช้ได้เมื่อมีโอกาสพบกับชาวต่างประเทศ หรือเป็นการฝึกหัดภายในห้องเรียนเท่านั้นส่วนการเขียนถือเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการดำรงชีพในโลกแห่งความจริง ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงานมักประสบปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษ การเขียนยังทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง เป็นเครื่องวัดความสามารถและความก้าวหน้าในการเรียน ซึ่งทักษะอื่นทำได้ไม่ชัดเจนอีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นเครื่องเสริมแรงทักษะอื่น ๆ รวมทั้งเป็น เครื่องเสริมความสามารถในการเรียนของผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นอกจากนี้การเขียนยังใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนจดหมาย การเขียนโทรเลข การเขียนกรอกแบบฟอร์ม การเขียนบัตรเชิญ การเขียนบันทึกเหตุการณ์ เป็นต้น (พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ, 2522)

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีแนวคิดในการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกระดับชั้นให้บังเกิดผลดีขึ้นได้

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการสอนที่นำมาเพื่อให้สนองกับวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคตว่าควรเป็นการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล การเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนมากกว่าการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรมมากขึ้น ให้รู้จักคิดตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน และช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน (ปาริชาติ โชคพิพัฒน์, 2540, หน้า 13 – 16) นอกจากนี้ในการฝึกทักษะการเขียนควรสอดแทรกกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างกิจกรรมการเขียนให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยจะเริ่มต้นจากการเขียนแบบควบคุม (controlled writing) เป็นแบบฝึกเขียนที่เน้นในเรื่องความถูกต้องของรูปแบบ เช่น การเปลี่ยนรูปไวยากรณ์ คำศัพท์ในประโยค โดยผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนมีข้อจำกัดในทางความคิดสร้างสรรค์ ข้อดี คือ จะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนเขียนผิดตั้งแต่ต้น เปรียบเหมือนบันไดขึ้นต้น ได้แก่ การคัดลอก การเติมคำให้สมบูรณ์ การเรียงคำเข้าประโยค การแทนที่คำ จากนั้น

จึงให้เขียนแบบควบคุมน้อยลง (less controlled writing) เป็นแบบฝึกที่นักเรียนมีอิสระในการเขียนมากขึ้น ได้แก่ การรวมประโยค การบรรยายภาพ การถามตอบ การเขียนตามคำบอก เป็นต้น วิธีนี้จะนำไปสู่การเขียนในระดับที่สูงขึ้นและการใช้กิจกรรมเหล่านี้กับเด็กเริ่มเรียนจะต้องฝึกใช้ กิจกรรมง่าย ๆ ให้เหมาะสมกับวัย และบางกิจกรรมต้องใช้ทักษะหลายอย่างรวมกันเรียกว่าใช้ทักษะสัมพันธ์ด้วย

ดังนั้นการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อแก้ปัญหาการเขียนตั้งแต่ชั้นเริ่มเรียน และให้มีประสิทธิภาพเพียงพอตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้นักเรียน
2. เป็นแนวทางในการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. ผลของการศึกษาค้นคว้าทำให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 23 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนรู้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว โรงเรียน บุคคลต่างๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามการจัดหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองเป็นการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ใช้เวลาในการทดลอง บทเรียนละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที สอนสัปดาห์ละ 3 คาบ รวมเวลาสอนทั้งหมด 9 คาบเป็นเวลา 3 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนในรูปแบบของชุดการเรียนการสอนที่ใช้ทั้งกิจกรรมต่างๆ ในการฝึกทักษะการเขียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยการจัดองค์ประกอบต่างๆ ให้เข้ากับเนื้อหาในหลักสูตรมีรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และความคิดรวบยอดชุดกิจกรรมทุกชุดประกอบด้วย

1. ใบความรู้ เป็นเนื้อหารายละเอียดเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมจากบทเรียน
2. ใบงานเป็นรายละเอียดที่ครูต้องเตรียมก่อนการจัดกิจกรรมในรูปแบบของแบบฝึกหัด

กิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการและสื่ออุปกรณ์ร่วมกันในการฝึกทักษะการเขียน สะกดคำ เรียงคำเป็นประโยค และเรียบเรียงเป็นข้อความสั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษตามขั้นตอนการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการฝึกดังนี้

1. การคัดลอก เขียนแบบ
2. การเติมคำให้สมบูรณ์
3. การใช้พจนานุกรม
4. การใช้ภาพประกอบการเขียน
5. การใช้ข้อมูลส่วนตัวประกอบการเขียน
6. การพูดปากเปล่าเพื่อเสริมการเขียน
7. การใช้คำถามเพื่อเสริมการเขียน

8. การเขียนโดยทักษะสัมพันธ์

9. การเขียนตามคำบอก

10. การเขียนตามกรอบที่กำหนดให้

สำหรับเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้

แบ่งเป็น 3 ชุดกิจกรรมคือ

ชุดที่ 1 การเขียนกิจวัตรประจำวัน

ชุดที่ 2 การเขียนบันทึกเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว

ชุดที่ 3 การเขียนวางแผนเหตุการณ์ในอนาคต

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง คุณภาพของชุดกิจกรรมซึ่งให้นักเรียนฝึกเขียน และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ทำชุดกิจกรรมระหว่างเรียนผ่านเกณฑ์จุดตัด ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์จุดตัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เกณฑ์จุดตัด หมายถึง คะแนนจุดตัดการตัดสินใจการรอบรู้ที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์หลังจาก การใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ